THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
דאָס אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

דער באַריכט פון די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען

די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען, לויט'ן באַריכט וואָס איז נאָר־וואָס פאַרעפנטלאַכט געוואָרן אין הייז, האָבן אין 1929 ניט געהאַט אַזאַ גוט יאָר, ווי אין 1928. דאָס איז אָבער געווען צו דערוואַרטן: בעת אין 1928 האָט קאַנאַדע געהאַט די גרעסטע גערעטעניש אין איר געשיכטע, האָט זי דאָס יאָר געהאַט בלויז האַלב פונ'ם שניט פון לעצטן יאָר, און דאָס ביסל תבואה איז נאָך ביז איצט אויסגעשאָטן איבער די עלעוואַטאָרן פון לאַנד, אַזוי אַז די איינזבאַנען האָבן אין האַרבסט 1929 כמעט אינגאַנצן ניט גע־האַט קיין תבואה פראַכט. אין זייערע מוזיזנטער לייַדיקע פראַכט־וואַגאָנען שטייען נוצלאָז, אויף די רעלסן איבער אַלע סטאַנציעס.

אונטער די דאָזיקע אומשטענדן האָט מען גיכער געדאַרפט דער־וואַרטן אַן אויסערגעוויינלאַך שלעכטן יאָר פאַר די אייזנבאַנען, דאָס האָט אָבער ניט פּאַסירט. נאָך דעם שווערן האַרבסט וואָס זיי האָבן דורכגע־מאַכט, האָבן נאָך די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען דערוויזן צו דער־גרייכן דעם צווייטן בעסטן יאָר אין זייער געשיכטע. נאָך דעם יאָר 1928, וואָס איז געווען דאָס בעסטע יאָר.

מיט איבער א צענדליק יאָר צוריק, ווען די קאַנאַדער רעגירונג איז געווען געצוואונגען איבערצונעמען די אייזנבאַנען וואָס גייען איצט אַריין אינ'ם קאַנאַדער נאַציאָנאַלן אייזנבאַן סיסטעם, כדי ניט דערלאָזן צו אַ גרויסן קראַך, — איז דאָס אייזנבאַן פּראָבלעם געווען איינס פון די שווערסטע פראָב־לעמען פון קאַנאַדע. עס האָט דאַן אויסגעזען, אַז די אייזנבאַנען וועלן פי־רען דאָס לאַנד צום אָפּגרונט פון פינאַנציעלן באַנקראָט.

די ערשטע יאָרן זיינען די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען טאַקע געווען אַן אומגעהייער שווערע לאַסט אויף די פינאַנציעלע רעזורסן פון דער מלוכה. אָבער ביסלאַכווייז, אונטער דער פעאיקער פאַרוואַלטונג פונ'ם פרע־זידענט, סער הענרי טאַרנטאָן, זיינען די ליניעס געבראַכט געוואָרן אין בע־סערער אָרדענונג און עס זיינען געוואָקסן זייערע הכנסות. די דעפיציטן זיי־נען געפאַלן מיט יעדן יאָר. ביז אין 1928 האָבן שוין די ריינע פּראָפיטן ניט נאָר געדעקט אַלע צאַלבאַרע צינזן אויפ'ן אינוועסטירטן פונ'ם פּובליקום קאַפּיטאַל, נאָר ס'איז נאָך געבליבן אַן עודף (סורפלוס) פון זיבן מיליאָן דאָ־לאַר, וואָס איז אָפּגעלייגט געוואָרן אַן אַ זייט ווי אַ רעזערוו פאַנד פאַר אַ שלעכטן טאָג.

דאָס יאָר, אַ דאַנק דעם אָפּשטעל פונ'ם תבואה פאַרקער, זיינען די ריינע פּראָפיטן ניט געגאַנג אויף צו דעקן די צינזן צו די אינוועסטאָרן. עס וועט אויספעלן אַן ערך פון ניין מיליאָן דאָלאַר. זיבן מיליאָן דאָלאַר פון דעם דאָזיקן דעפיציט וועלן וואַרשיינלאַך געדעקט ווערן מיט'ן רעזערוו פאָנד, און די מלוכה־קאַסע וועט דאַרפן בייטראָגן די איבעריקע צוויי מיליאָן דאָלאַר. דאָס איז נאָך אַזאַ דער קלענסטער דעפיציט אין דער געשיכטע פון די אייזנבאַנען, אויסער דעם יאָר 1928.

ווען מיר ריידן דאָ וועגן צינזן אויף אינוועסטירטן קאַפּיטאַל, מוז צוליב קלאָרקייט באַמערקט ווערן, אַז דאָ רעדט זיך בלויז וועגן די קאַ־פּיטאַלן אינוועסטירט פון די אקציאָנערן, — "פונ'ם פּובליקום", ווי מען רופט עס: די אקציעס פון די אייזנבאַנען זיינען און פּריוואַטע הענט. די רעגי־רונג האָט אָבער יאָר־איין, יאָר־אויס, סובסידירט די אייזנבאַנען. דעקנדיק זייערע דעפיציטן, — און די סומען ווערן פון די אייזנבאַנען דערוויזן צו דער־גרייכן דעם צווייטן בעסטן יאָר אין זייער געשיכטע. נאָך דעם יאָר 1928, וואָס איז געווען דאָס בעסטע יאָר.

מיט איבער א צענדליק יאָר צוריק, ווען די קאַנאַדער רעגירונג איז געווען געצוואונגען איבערצונעמען די אייזנבאַנען וואָס גייען איצט אַריין אינ'ם קאַנאַדער נאַציאָנאַלן אייזנבאַן סיסטעם, כדי ניט דערלאָזן צו אַ גרויסן קראַך, — איז דאָס אייזנבאַן פּראָבלעם געווען איינס פון די שווערסטע פּראָב־לעמען פון קאַנאַדע. עס האָט דאַן אויסגעזען, אַז די אייזנבאַנען וועלן פי־רען דאָס לאַנד צום אָפּגרונט פון פינאַנציעלן באַנקראָט.

די ערשטע יאָרן זיינען די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען טאַקע געווען אַן אומגעהייער שווערע לאַסט אויף די פינאַנציעלע רעזורסן פון דער מלוכה. אָבער ביסלאַכווייז, אונטער דער פעאיקער פאַרוואַלטונג פונ'ם פרע־זידענט, סער הענרי טאַרנטאָן, זיינען די ליניעס געבראַכט געוואָרן אין בע־סערער אָרדענונג און עס זיינען געוואָקסן געוואָרן אין בע־סערער אָרדענונג אין